

2020Z12691

Vragen van **Jasper van Dijk** (SP) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het schrikbewind jegens bijstandsgerechtigden in de gemeente Enschede* (ingezonden 30 juni 2020).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de uitzending van BNN/VARA Opstandelingen «De ballade van Enschede» van 25 juni 2020?^{1 2}

Vraag 2

Vindt u het getoonde schrikbewind tegenover bijstandsgerechtigden aanvaardbaar?

Vraag 3

Vindt u dat gedupeerden recht hebben op een compensatie door de gemeente Enschede, gezien het feit dat de gemeente van 1 januari 2014 tot en met 1 juli 2015 (toen de Nationale ombudsman daarover een vernietigend oordeel uitsprak) mensen van 27 jaar en ouder in strijd met de wet een verplichte zoekperiode van vier weken heeft opgelegd alvorens zij een aanvraag voor bijstand konden indienen (circa 2.500 bijstandsgerechtigden)?

Vraag 4

Vindt u dat gedupeerden recht hebben op een compensatie door de gemeente Enschede, gezien het feit dat de gemeente van 1 januari 2014 tot en met 8 november 2017 (toen de Rekenkamercommissie Enschede strijdigheid met de wet vaststelde) alle bijstandsaanvragers, zonder leeftijdsonderscheid, te laat en te weinig wettelijk voorschot betaalde (circa 1.500 aanvragers per jaar)?

Vraag 5

Hebben mensen bij wie de beslagvrije voet niet correct is vastgesteld recht op compensatie, gezien het feit dat de gemeente Enschede volgens betrokkenen jarenlang heeft nagelaten de beslagvrije voet correct vast te stellen?

¹ Sociaal Hart Enschede (<https://www.sociaalhartenschede.nl/wat-doet-sociaal-hart-enschede/>)

² BNN/VARA Opstandelingen, 25 juni 2020 «De Ballade van Enschede» (https://www.npostart.nl/opstandelingen/25-06-2020/BV_101398812)

Vraag 6

Wat is uw reactie op het gegeven dat de gemeente Enschede slechts 23% van de aanvragen voor bijzondere bijstand goedkeurt?

Vraag 7

Wat is uw reactie op de bewering dat de gemeente Enschede mensen kort omdat zij minder geld uitgeven aan bepaalde zaken dan het Nibud becijfert, bijvoorbeeld doordat iemand drie euro minder geeft aan voedsel dan het Nibud becijfert? Is er een wettelijke grond voor dergelijke kortingen en is hier jurisprudentie over beschikbaar?

Vraag 8

Wat is uw reactie op de casus van Ronald, die niets fout had gedaan, maar in zijn huis werd bespioneerd door bijstandsamtenaren, en wiens uitkering ten onrechte werd gestopt? Is hier rechtmatig gehandeld en is er recht op compensatie voor het halve jaar dat geen uitkering werd verstrekt?

Vraag 9

Wat is uw reactie op de casus van alleenstaande moeder Manon, die ten onrechte een uitkering werd geweigerd en wiens medische dossier werd opgevraagd terwijl dat niet mag? Welke sanctie staat er op deze privacy-schending en wat gaat u doen om te zorgen dat gemeenten geen medische dossiers meer opvragen?

Vraag 10

Wat is uw reactie op de casus van Mirjam die een uitkering werd geweigerd, in de schulden kwam, werd afgesloten van gas, water en licht, hierdoor vaak bij haar moeder ging eten, waarop de gemeente concludeerde dat Mirjam gekort moest worden vanwege de kostendelersnorm?

Vraag 11

Is er wettelijke grond voor het korten van de uitkering omdat iemand met enige regelmaat bij vrienden of familie gaat eten? Is hier jurisprudentie over?

Vraag 12

Vindt u dat, gezien de drie voorbeelden van «veelaanvragersbijstand» in de uitzending, gedupeerden door de gemeente Enschede gecompenseerd dienen te worden?³

Vraag 13

Is het juist dat armoedegelden om de (kinder)armoede in Enschede te bestrijden vanaf 2018 aan de algemene middelen worden toegevoegd (500.000 euro structureel)? Erkent u dat middelen dan niet per definitie op de juiste plek terecht komen? Wat onderneemt u hiertegen?

Vraag 14

Erkent u dat door de werkwijze van de gemeente duizenden bijstandsgerechtigden financieel gedupeerd zijn? Wat gaat u doen om te voorkomen dat gemeenten onrechtmatig handelen inzake de Participatiewet en een schrikbewind voeren tegenover bijstandsgerechtigden?

³ Het verdienmodel «veelaanvragersbijstand» betreft mensen die soms drie tot vier keer moeten aanvragen voordat de uitkering uiteindelijk wordt toegekend. Zij komen hierdoor vele maanden zonder inkomen te zitten. Ook worden mensen wiens uitkering wordt beëindigd door de gemeente niet geïnformeerd over het recht opnieuw een aanvraag in te dienen. Ook zij hebben hierdoor maandenlang geen inkomen.